

25. Správcové Božích věcí

Mnozí lidé se domnívají, že pánem všeho, co vidíme, je sám člověk, že země patří výlučně jemu. Všeobecný je názor, že člověk náleží sám sobě a nepodléhá žádné osobní autoritě. Takovou filozofii vyznávají lidé různých národů a ras od nepamětných dob.

Ve světle Písma je člověk ve všem závislý na Bohu. Je zodpovědný nejen společnosti a dějinám, ale především Bohu. Je správcem Bohem svěřených duchovních i hmotných hodnot. Tuto pravdu chceme na základě Písma více rozvinout.

1. BŮH JE VLASTNÍKEM VŠECH VĚCÍ

Bůh je majitelem všeho, protože všechno stvořil. Je vlastníkem všech věcí, protože po pádu do hříchu zachoval tento svět a padlému člověku umožnil vykoupení.

1. Hmotná dobra

a) Bůh je majitelem naší planety a jejích obyvatel. Pěkně to vyjádřil žalmista slovy: "Hospodinova jest země a plnost její, okršlek země i ti, kteříž obývají na něm." Žalm 24, 1
Země a její obyvatelé mu patří, protože on všechno stvořil. "Nebo on řekl, a stalo se, on rozkázal, a postavilo se." Žalm 33,9 On dává všechněm život i dýchání i všechno." Sk 17,25b Tuto pravdu zvěstoval apoštol Pavel řeckým filozofům v Aténách v Areopágu.

b) On je majitelem vesmíru. Nejen země a její příroda patří Bohu, ale jemu patří i celé universum. Izaiáš volá: "Pozdvihněte vzhůru oči svých a vizte, kdo to stvořil: Kdo vyvodí v počtu vojsko jejich a všeho toho zejména povolává? "Vedle množství síly a veliké moci ani jedno z nich nehynie." Iz 40,26 "Tvá jsou nebesa, tvá také i země, okršlek i plnost jeho ty jsi založil." Žalm 89,12 "Nebesa vypravují slávu Boha silného a dílo rukou jeho obloha zvěstuje." Žalm 19,2

c) Bůh je majitelem všech přírodních bohatství, protože on je učinil. Pán prohlašuje ústy proroka Agea: "Mé jest stříbro a mé jest zlato, praví Hospodin zástupů." Ag 2,9 Jemu patří fauna i flora. "Nebo má jest všechna zvířata lesní i hovada na tisíci horách. Já znám všechno ptactvo po horách a zvířata polní před sebou mám." Žalm 50,10.11 Ani Šalomoun ve vši své slávě nebyl tak oděn jako jedno z kvítek, která Bůh učinil. Mat 6,29

On ustanovil přírodní zákony. "Zavazuje vody v oblacích svých, aniž se trhá oblak pod nimi. - Cíl vyměřil rozlévání se vodám . . . Mocí svou rozdělil moře a rozumností svou dutí jeho." Job 26,8.10.12 On pečuje o růst rostlinstva. "Dáváš, aby rostla tráva dobytku a bylina ku potřebě člověku, abys tak vyvodil chléb z země. A víno, jenž obveseluje srdce člověka. Činí, aby se stkvěla tvář od oleje, ano i pokrmem zdržuje život lidský. "Nasyceno bývá i dříví Hospodinovo, cedrové Libánští, kteréž štípil." Žalm 104, 14-16

"Navštěvuješ zemi a svlažuješ ji, hojně ji obohacuješ. Záhony její svlažuješ, brázdy její snižuješ, dešti ji obměkčuješ a rostlinám jejím požehnání dáváš. Korunuješ rok dobrotivostí svou a šlépěje tvé kropí tučností. . . Příodiny bývají roviny dobyt看kem a údolí se halí obilím, takže radostí prokřikují a prospěvují." Žalm 65,10-14

d) Jemu patří celé lidstvo. "A učinil z jedné krve všechno lidské pokolení, aby přebývalo na tváři vši země, vyměřiv jim uložené časy a cíle přebývání jejich." Sk 17,26

Naše tělo i duch patří Bohu, protože jsme byli vykoupeni drazé krví Krista. "Nebo koupeni jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou." 1Kor 6,20

2. Duchovní dobra

a) On je zdroj veškerého dobra "Všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest stupující od Otce světél, u něhož není proměnění ani pro obrácení se jinam zastínění." Jak 1,17

b) On je zdrojem a původcem dokonalosti. Je zdrojem moudrosti a moci. "Bud' jméno Boží požehnáno od věků až na věky, nebo moudrost a síla jeho jest — On zjevuje věci hluboké a skryté; zná to, co jest v temnostech, a světlo s ním přebývá." To prohlásil o Bohu jeden z největších mužů Božích - Daniel před babylonským mocnářem. Dan 2,20.22

c) On řídí osudy národů, Nic na světě se neděje bez jeho vědomí. "On uvodí rádce v nemoudrost a ze soudců bláznů činí. Svazek králů rozvazuje a pasem přepasuje bedra jejich ... On odjímá řeč výmluvným a soud starcům bere. On vylévá potupu na urozené a sílu mocných zemdlová. On zjevuje hluboké věci z temností a vyvodí na světlo stín smrti. On rozmnožuje národy i hubí je, rozšiřuje národy i zavodí je." Job 12,17-23

d) Bůh je zdrojem pravdy a spravedlnosti "Hospodine, Bože zástupů, kdo jest jako ty, silný Hospodin? Nebo pravda tvá tobě přistojí všudy vůkol ... Spravedlnost a soud jsou základem trůnu tvého, milosrdenství a pravda předcházejí tvář tvou." Žalm 89,9.15

e) On je tvůrcem plánu spasení

Tento plán pro konečné vítězství dobra a spravedlnosti je "tajemstvím skrytým od věků v Bohu". Ef 3,9 Zde se setkáváme s nesmírným bohatstvím ducha a milosti. Apoštol Pavel, když uvažoval o tomto tajemství, zvolal: "O hlubokosti bohatství i moudrosti i umění Božího! Jak jsou nevyzpytatelní soudové Jeho a nevystižitelné cesty Jeho!" Řím 11,33

11. ČLOVĚK JE SPRÁVCEM SVĚŘENÝCH VĚCÍ

Jelikož Písmo uznává Boha za vlastníka všech věcí, připisuje člověku úkol správce, šafaře, držitele, ekonomu nad různými duchovními i hmotnými statky Božími. Pán Ježíš to krásně ukázal v podobenství o hřivnách. Mat 25,14-30

1. Množství a rozsah svěřených hodnot

Písmo říká, že "Bůh sformoval zemi a učinil ji, ne naprázdno stvořil ji, k bydlení sformoval ji." Iz 45,18 Člověk neměl být pouze jejím obyvatelem, ale v plném slova smyslu jejím moudrým a pracovitým správcem.

a) Správcovství nad zemí. Již na počátku ustanovil Bůh, že člověk má zalidnit zemi a podřídit si ji. 1 Moj 1,28 Měl také moudře a s láskou panovat nad ostatním nižším tvorstvem. "Nebo učinil jsi ho málo menšího andělů, slávou a ctí korunoval jsi jej. Pánem jsi ho učinil nad dílem rukou svých, všecko jsi položil pod nohy jeho." Žalm 8,6.7 Díky Božím darům, práci a zkušenostem měl člověk poznávat tajemství přírody, ovládnout její síly a použít je pro duchovní i hmotný rozvoj lidstva, maje za cíl Boží čest a slávu.

b) Bůh nám dává sílu k nabývání hmotných hodnot. "Ale pamatuj na Hospodina Boha svého, nebo on dává tobě moc k dobývání zboží ..." 5 Moj 8,18 Dává úrodu, daří nás zdravím. V oblasti duchovních hodnot třeba jmenovat největší dar, totiž spasení v Ježíši Kristu. Jan 3.16 Patří sem i další nesmírně bohaté dary: Slovo Boží, milost, odpuštění hříchů, dílo Ducha svatého a jeho charismata, synovství a dědictví Boží, naděje blízkého příchodu Páně atd.

2. Tři podstatné věci ve správcovství

Postoj správce je zásadně rozdílný od postoje majitele.

a) Rozsah správcovské působnosti. Majitel disponuje svými věcmi neomezeně. Správce má však k dispozici cizí jmění, a proto rozsah jeho správcovské působnosti má omezeny charakter. Správce musí hospodařit svěřenými hodnotami shodně s cílem a přáním majitele, je povinen rozmnožovat je pro dobro majitele i své. To je zřejmé z výroků Ježíšových v podobenství o hřivnách. Mat 25,14-30

b) Věrnost - Pavel praví: "Dále pak vyhledává se při šafářích, aby každý věrný nalezen byl." 1 Kor 4,2 Tento požadavek je pochopitelný, protože šafář spravuje cizí jmění, a ne svoje. Věrnost zahrnuje péči o svěřený statek, dbalost o jeho rozvoj a požitky, odevzdání smlouveného dílu majiteli. Privilastnění si věcí, omezení požitků nebo nedbalé správcovství, to všechno jsou těžké přestupky. Tak nečestně postupovali vinaři v evangelijním podobenství. Luk 20,9-16

c) Vydání počtu - Každý správce musí na patřičném místě a v patřičné době vydat počet ze svého šafářství. Poslední rozpočtová instance z pozemského správcovství bude Boží soud. Tam každý vydá počet ze života i práce, z využití času, talentů, zdraví, vlivu i příležitostí. Zřetelně to Pán Ježíš ukázal ve zmíněném podobenství o talentech - hřivnách.

III. DESÁTEK A JEHO VÝZNAM

Existují dvě hodnoty, které si Bůh zvláštním způsobem rezervoval pro sebe: sedmá část času - sobota, a desátá část našich příjmů - desátek. 2 Moj 16,26 Obojí je Božím vlastnictvím, náleží Pánu. O desátku se praví: "Všichni také desátkové Hospodinovi jsou ... nebo posvěceni jsou Hospodinu." 3 Moj 27.30

1. Desátek slouží k udržování díla evangelia

a) Bůh chce konat svou věc - evangelium - za své vlastní prostředky. - Dílo spasení (evangelia) začalo vlastně po pádu do hříchu, trvá do dnešního dne a bude trvat až do konce času. Je nazváno "neobyčejným dílem jeho". Iz 28,21 Podstatou tohoto díla je konání pravé bohoslužby, vyučování Boží vůli, práce pro duchovní a morální rozvoj lidstva a zvěstování pravdy o spasení v Ježíši Kristu.

b) Dle prorockého slova koná dnes toto dílo církev adventistů sedmého dne. Tato církev zvěstuje evangelium o blízkém příchodu Kristově po celém světě. Mat 28,18-20: 24,14

c) Nese specifické poselství, poselství trojandělské ze Zj 14, 6-13 Ono vyvádí na denní světlo tradici zasypané apoštolské pravdy. Je to "věčné evangelium". Vyzývá k bázni Boží, která se projevuje v ostříhání Božích příkázání. Zvěstuje "hodinu soudu". Varuje před náboženskými svody posledních dnů.

d) Boží dílo potřebuje i hmotné prostředky. Pán Ježíš říká: "Hoden jest dělník mzdy své." Luk 10,7 V Ježíšově výroku je obsaženo právo pracujícího člověka v nejširším smyslu. Má-li se dílo evangelia rozvíjet, činit pokrok a být brzo dokončeno, musejí zde být podle vzoru Pána Ježíše a apoštolů Bohu posvěcení a oddaní lidé, kteří svůj čas a své síly odevzdají svaté věci. Výrazně to také řekl apoštol Pavel: "Zdaliž nevíte, že ti, kteří o svatých věcech pracují, ze svatých věcí jedí, a kteří oltáři přistojí, s oltářem spolu díl mají? Tak i Pán nařídil těm, kteří evangelium zvěstují, aby z evangelium živi byli.“

e) Určení desátku. Desátek slouží k udržování církve, její administrace, zvláště k udržování jejích pracovníků, kazatelů, misionářů a k pravidelnému fungování církevních orgánů a institucí. V dobách starozákonních sloužil k udržování tehdejších pracovníků-levitů: "Synům pak Lévi , aj, dal jsem všechny desátky v Izraeli za dědictví, za službu jejich, kterou vykonávají, sloužící při stánku úmluvy." 4 Moj 18,21 Jako kdysi levitům, tak i dnes kazatelům a jiným pracovníkům (školství, služby zdraví, vydavatelství apod.) má sloužit desátek. Z něho je financována činnost církve, práce evangelizační, pastorační, výchovná, lékařská, vydavatelská, charitativní atd.

f) Desátek je Božím vlastnictvím. Jeho zadržování je "loupením" Boha. "Avšak říkáte: V čem tě loupíme? V desátcích a v obětech. Naprosto zlořečení jste, protože mne loupíte, vy pokolení všecko." Mal 3,8.9 Povinnost odevzdávání desátku platí každému člověku bez ohledu na povolání, národnost, rasu. Zavazuje členy církve i církevní pracovníky samy. Desátek platili i levité a knězi, tzv. "desátky z desátků"» 4 Moj 18,26 ~

g) Přesto má odevzdávání desátků charakter dobrovolnosti a má vyplývat z ochotného srdce. Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žítí bude ... Jeden každý, jakž uložil v srdci, ne s neochotnou myslí, aneb z mučení. Nebot' ochotného dárce miluje Bůh," 2 Kor 9,6.7 Desátek označuje skutečnou desátou část příjmů. U pracovníků s pracovní smlouvou se počítá z čisté mzdy, u podnikatelů z čistého zisku. Písmo s uznáním vzpomíná těch, kteří "podle možnosti, ba i nad možnost hotovi byli". 2 Kor 8,3 Tento svatý závazek nevyplývá ani tolik z příslušnosti k církvi, jako spíše z individuálního vztahu k Bohu a k církvi. Podporování díla Božího je "skládání sobě pokladů v nebi, kde ani mol ani rez nekazí a kde zloději nevykopávají ani nekradou. Mat 6,20

2. Zdroj požehnání

Desátek není pouze svatým závazkem, ale je také předností a projevem uctívání Boha.

a) Hmotná požehnání - Písmo spojuje desátek s hmotnými Božími požehnáními. Mal 3,10.11: Př 3,9.10 Naopak, kdo neodevzdává Pánu, co mu náleží, činí zkušenosť Judských, kteří málo dbali o dílo v době proroka Agea, (Ag 1,6) Když však lid pochopil svou povinnost a obrátil se cele k Bohu, Pán zaslíbil: "Od tohoto dne požehnám." Ag 2,20c

b) Duchovní požehnání - Požehnání duchovní jsou nesrovnatelně vyšší než hmotná. Mat 16,26 Apoštol Pavel u vědomí, jaká duchovní bohatství se lidu poskytují, řekl: 1 Kor 9,11. V Žalmu 103 vyjmenovává žalmista ona duchovní požehnání. Desátky a oběti skládané do pokladnice Páně umožňují rozvoj různých druhů práce evangelizační a humanitární, pomáhají přijít s duchovní i hmotnou pomocí potřebným a hlavně podporují rozvoj díla evangelia. V 2 Kor 9,12-14 praví Pavel, že služba oběti doplňuje nedostatek věřících a rozhovňuje se v mnohé díkyčinění Bohu a v modlitby za dárce.

3. Odevzdávání desáté části je výchovným prostředkem

a) Všechno, co jsme a máme, náleží Pánu. Odevzdáváme-li desátek, pak dáváme Bohu jen to, co mu náleží. Musíme však dobře hospodařit se zbývajícími devíti částmi, protože i z nich vydáme počet.

b) Učí nás pokoře, chrání před pýchou. Odevzdáváním desátků v Ježíšově duchu cítíme svou plnou závislost na Pánu a jeho požehnání.

c) Učíme se obětavosti a sebezapření. Žalm 50.5 Mal 3.8 praví, že loupíme Boha "v desátcích". Máme přinášet i zvláštní dary na dílo Boží, vyskytnou-li se mimořádné potřeby. Někdy učiníme Bohu slib na modlitbě a vděčnost za vyslyšení projevíme zvláštním darem. Žalm 116,14

d) Učí nás šetrnosti a hospodárnosti s našimi devadesáti procenty. Šafářství se týká našeho života - zdraví, času, i práce, neboť z toho všeho máme Bohu vydat počet.

4. Desátek v dějinách Božího lidu

a) Již v ráji "strom poznání dobrého a zlého" připomínal člověku, že Bůh je majitelem všeho a člověk že je šafářem svěřených věcí. Mohl užívat všech věcí kromě toho, co si Bůh vyhradil pro sebe. Strom poznání byl zkouškou věrnosti. 1 Moj 2,17

b) V patriarchální době Melchisedechova kněžství Abraham odevzdal desátky tomuto knězi Božímu. 1 Moj 14, 20; Žid 7,6-8 Patriarcha Jákob se zmiňuje o odevzdání desátků. 1 Moj 28,22

c) V dějinách Izraele byli "všichni desátkové země ... posvěceni Hospodinu". 3 Moj 27,30 Obdrželi je levité, kteří neměli zemi, ale všechen svůj čas posvětili službě ve svatyni a vyučování Boží vůle. Desátek byl odevzdáván ročně. 5 Moj 14,22 Ti, kteří bydleli daleko, mohli své produkty zaměnit za peníze. 5 Moj 14,24.25 Izraelité odevzdávali také tzv. desátek na sociální účely, potřeby sirotků, vdov, hostů apod. 5 Moj 14,28.29

d) V Novém zákoně není nikde zmínka o zrušení desátků. Pán Ježíš sice vytýká zákoníkům, že úzkostlivě dbají o odevzdání desátků z máty, kopru a kmínu, ale opouští to, co je těžšího v zákoně, totiž soud, milosrdenství a věrnost. Avšak praví: "Tyto věci měli jste činiti a oněch neopouštěti." Mat 23,23

Pán Ježíš mluví o tom, co máme odevzdávat císaři a co Bohu. Mat 22,21 Dle výroku apoštola Pavla "Pán nařídil těm, kteří evangelium zvěstují, aby z evangelium živi byli." 1 Kor 9,14 A biblický způsob, jak má být evangelium podporováno, je desátek. Jelikož Nový zákon už není ve znamení kněžství levitského, leč Ježíšova, které je kněžstvím "podle řádu Melchisedechova", desátek tu vyvstává v novém krásném pojetí.

e) I v dobách poapoštolských a pozdějších byl desátek známý. Didaché, pocházející z 2. stol. po Kr., praví, že křesťanští proroci měli právo na desátek. Ve středověku byl někdy zneužíván a vymáhán, což však nic nemění na jeho závažnosti a svatosti. Biblický způsob podporování díla Božího byl obnoven v církvi adventistů sedmého dne podobně jako jiné pravdy a praxe apoštolské. Byl zaveden r. 1879 po důkladném prostudování Písma v tomto předmětu.

5. Vrcholný úkol správců

a) Na důkaz toho, že Pánu náleží všechno a že my jsme na něm závislí, odevzdáváme desátek na Boží dílo.

b) Na důkaz toho, že patříme Bohu právem stvoření a vykoupení, dáváme mu k dispozici všechno, co jsme a co máme, také svůj čas, schopnosti a dary.

c) Ježíšův příkaz z Mat 28,19.20 neplatí jen kazatelům a misionářům, ale všem členům církve. Jsme všichni bez výjimky "královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý, abychom zvěstovali ctnosti toho, který nás povolal ze tmy v předivné světlo své". 1 Petr 2,9

d) V některých zemích, kde nastalo v poslední době velké adventní probuzení, každý člen se snaží přivést do sboru aspoň jednoho člověka. Zvěme ke Spasiteli své příbuzné a známé. Budme jim příkladem ve slovu a skutku. Ti pak přivedou zase další.

Závěr:

Adventní hnutí je misijní hnutí. Všichni máme závazek vůči Pánu: V tomto pokolení přinést všem lidem na celém světě zvěst o přicházejícím Králi králů a se všemi lidmi dobré vůle posvěceným životem se připravit na největší událost dějin lidstva. "Maranatha!" Pán přichází!